

Windows Server 2019

- **Windows Server 2019 Datacenter** – dla wirtualnych centrali danych lub chmury (VLAN, nielimitowana ilość maszyn *Hyper-V*, replikacja danych), licencja przypisana do ilości rdzeni.
- **Windows Server 2019 Standard** – fizyczne środowisko (maksymalnie 2 maszyny *Hyper-V*), licencja przypisana do ilości rdzeni.
- **Windows Server 2019 Essentials** – dla małych firm (do 25 użytkowników / 50 urządzeń w AD), oparty na Windows 10, licencja przypisana jest do ilości procesorów.

Proces dostępu do danych

Identyfikacja (*identification*) – podmiot podaje swoją tożsamość (np. *login*), a system rozpoznaje taką tożsamość w swoich zasobach.

Uwierzytelnianie (*authentication*) – potwierdzenie tożsamości podmiotu biorącego udział w komunikacji (np. za pomocą hasła, podpisanego certyfikatu, odcisku palca lub skanowania siatkówki oka).

Autoryzacja (*authorisation*) – potwierdzenie, czy ten uwierzytelniony już podmiot jest uprawniony do uzyskania dostępu do żądanego zasobu (czyli prawa dostępu do plików).

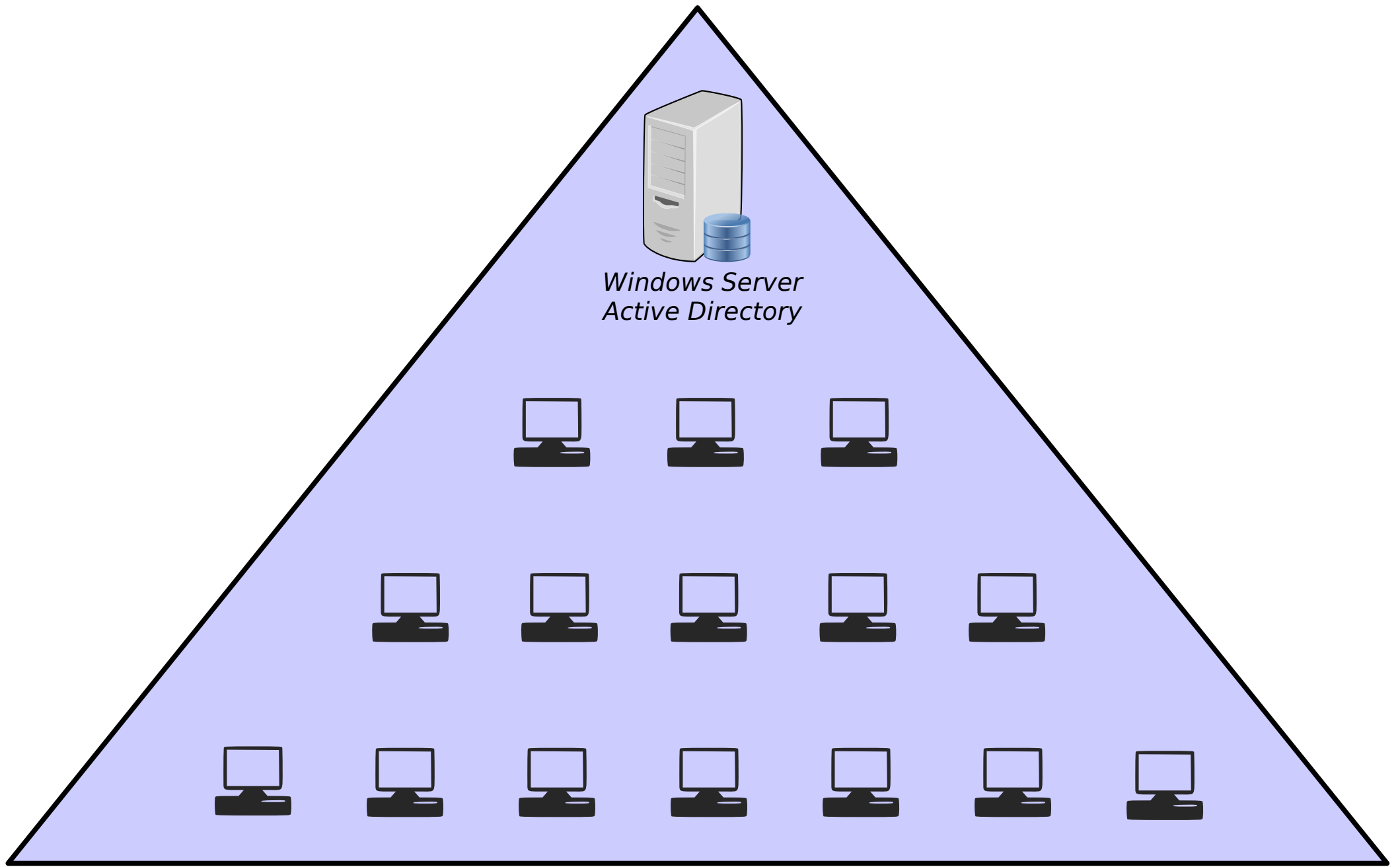
Active Directory

Jest to baza danych zawierająca obiekty (np. użytkowników).

Plik tej bazy (tzw. *magazyn danych*):

C:\Windows\NTDS

NTDS.dit

Domena **ZS4.local**

Domyślne relacje zaufania (*trust*).

The diagram illustrates a domain tree structure. At the top is a purple triangle labeled 'ZS4.local'. A vertical line connects it to a white rectangular box labeled 'Drzewo domen'. From the bottom corners of this box, two lines lead to two olive-green triangles. The left triangle is labeled 'it.ZS4.local' and the right triangle is labeled 'edu.ZS4.local'.

ZS4.local

Drzewo domen

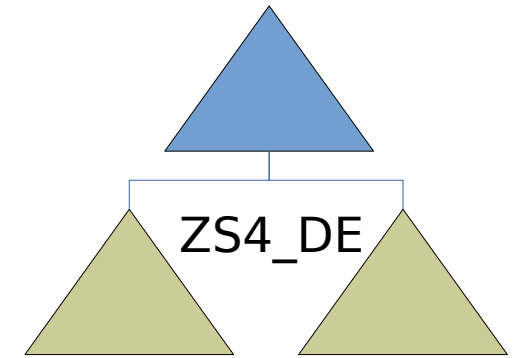
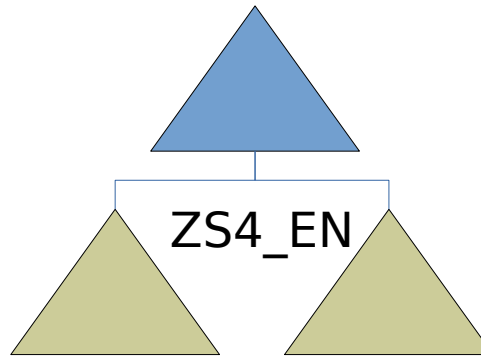
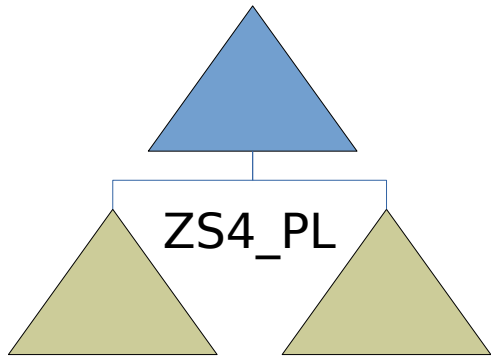
it.ZS4.local

edu.ZS4.local

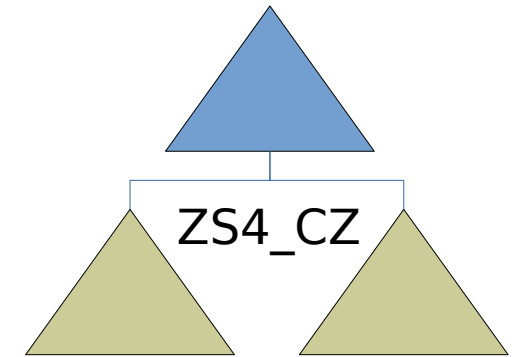
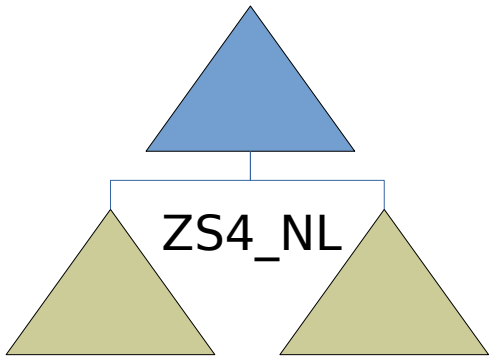
Jednostki organizacyjne (OU)

*Menedżer serwera / Narzędzia / Active Directory Users
and Computers / nazwaDomeny.local / PPM: **New...** →
krakow*

Info: Tworzymy nową jednostkę organizacyjną, np. „krakow” (w katalogu będą znajdować się użytkownicy z Krakowa). Jednostki organizacyjne zawierają obiekty odpowiedniego typu, np. użytkownik, komputer, drukarka, grupa. Każda OU może mieć odmienne zasady grupy.

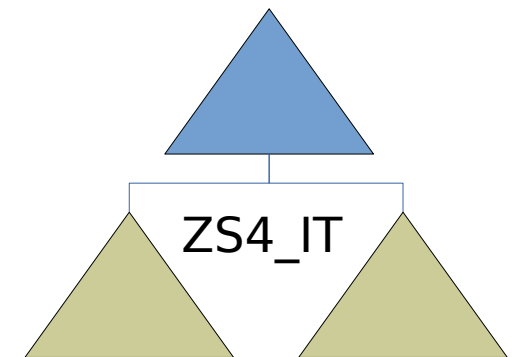
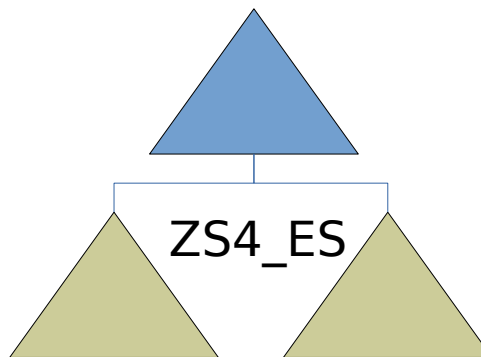
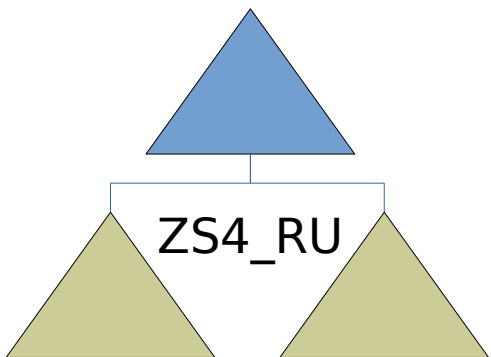

Las - zbiór drzew
o tym samym **schemacie**
połączonych wspólnym
wykazem globalnym
i relacjami zaufania.

Schemat: to klasa (wszyscy użytkownicy w klasie mają te same cechy); atrybuty zaś to dodatkowe indywidualne cechy obiektu.

Wszystkim rządzi *Enterprise Administrator*.

Server Manager

Serwer może pełnić różne role (usługi).

Dodajemy je za pomocą składnika

„Server Manager” → **Roles / Add Roles...**

Server jako serwis kont [1]

1. Aktywuj system. (W warunkach szkolnych pomijamy)

2. Zainstaluj „*VirtualBox Guest Additions*”.

3. Nadaj systemowi statyczne IP (skopiuj z „*ipconfig*”).

(W warunkach szkolnych pomijamy)

4. *Menedżer Serwera / Zarządzaj / **Dodaj role i funkcje** / [...] /
Role serwera / Usługi domenowe Active Directory*

Server jako serwis kont [2]

5. *Menedżer Serwera / flaga (kliknąć) / Podnieś poziom: Promowanie serwera do kontrolera domeny / Dodaj nowy las: Nazwa domeny głównej → twojaNazwa.local*

6. Utwórz delegowanie DNS: **nie**.

Dalej x 5... → Restart systemu.

7. Update systemu i wyłączenie wygaszacza ekranu.

(W warunkach szkolnych można pominąć)

Server jako serwis kont [3]

8. *Menedżer Serwera / Narzędzia / Użytkownicy i komputery usługi Active Directory / nazwaDomeny / Users*
→ *utwórz użytkownika (np. jankowalski)*

Uwaga: W rzeczywistych warunkach, konto „Administrator” należałoby wyłączyć (PPM: *Właściwości / Account is disabled*), a w zamian utworzyć nowego użytkownika i dodać go do grupy „Administrators” (PPM: *Właściwości / Member of... / Add...*) oraz usunąć z grupy „Users”. Samym serwerem należy zarządzać za pomocą „Pulpitu zdalnego”.

Server jako serwis kont [4]

9. Konfiguracja **klienta** (drugi komputer lub druga maszyna wirtualna!):

- wyłącz protokół IPv6;
- w ustawieniach IPv4 wpisz w adresacji **DNS** adres IP komputera z *Windows Server*;
- przełącz klienta z grupy roboczej na domenę (bez *.local*);
- potwierdź przyłączenie do domeny za pomocą loginu i hasła **Administratora domeny**;

Restart systemu

Server jako serwis kont [5]

10. Logowanie klienta do domeny:

Inny użytkownik →

nazwaDomeny\nazwaUżytkownikaDomeny

11. Odłączenie klienta od domeny (logowanie lokalne):

Inny użytkownik → *KOMP12\nazwaLokalnegoUżytkownika*

12. *Ten komputer / PPM: Właściwości / Zmień nazwę tego komputera (zaawansowane) / Zmień* → przełączamy na grupę roboczą.

Server jako serwis kont [5]

13. W ustawieniach protokołu IPv4 przełącz **DNS** z powrotem na dynamiczny (na DHCP).

Profile wędrujące w AD

- 1.** Tworzymy na serwerze folder na profile wędrujące (mobilne): *C:\wedrujace*
- 2.** Udostępniamy go: *PPM / Właściwości / Udostępnianie / Udostępnianie zaawansowane / Udostępnij ten folder / Uprawnienia / nazwaUżytkownika (i nikt inny!) → Zmiana i Odczyt*
- 3.** Użytkownik / *PPM: Właściwości / Profil / Profile path: \\10.2.6.100\wedrujace\nazwaUżytkownika*

Server jako usługa **www**

Server Manager / Dodaj role i funkcje...

Web Server (IIS) (pozostawiamy domyślne wartości);

Po instalacji konfigurujemy usługę www:

START / Narzędzia administracyjne

→ Internet Information Services (IIS) Manager...

Adres domyślnej strony: *C:\inetpub\wwwroot\index.html*

Server jako usługa **www**

Serwowanie wielu osobnych witryn może być oparte o różne typy powiązań (funkcja „*Powiązania*” / „*Bindings*”):

- 1.** Różne **adresy IP** (*ten sam port, np. 80*).
- 2.** Różne **numery portów** (*to samo IP i ta sama domena*).
- 3.** Różne **nazwy domen** (*to samo IP i ten sam port*).

Server jako usługa **www**

1. Różne **adresy IP** (*ten sam port, np. 80*).

a) we właściwościach karty sieciowej należy dodać kilka numerów IP, np.: *10.2.6.10, 10.2.6.20, 10.2.6.30*;

b) *Menedżer IIS / PPM: Dodaj witrynę / Powiązania:*

Nazwa witryny: **Serwis1**.

Typ: http.

Adres IP: **10.2.6.10**.

Port: 80.

Nazwa hosta: [puste].

Nazwa witryny: **Serwis2**.

Typ: http.

Adres IP: **10.2.6.20**.

Port: 80.

Nazwa hosta: [*puste*].

Server jako usługa **www**

2. Różne **numery portów** (*to samo IP i ta sama domena*).

a) *Menedżer IIS / PPM: Dodaj witrynę / Powiązania:*

Nazwa witryny: **Serwis1.**

Typ: http.

Adres IP: 10.2.6.**10.**

Port: 80.

Nazwa hosta: [puste].

Nazwa witryny: **Serwis2.**

Typ: http.

Adres IP: 10.2.6.**10.**

Port: 8080.

Nazwa hosta: [*puste*].

Server jako usługa **www**

3. Różne **nazwy domen** (*to samo IP i ten sam port*).

Klient DNS (resolver) próbuje rozwiązać nazwy w następującej kolejności:

a) `C:\Windows\System32\drivers\etc\hosts`;

b) pamięć podręczna (dostępna po wydaniu:
ipconfig /displaydns), czyszczona po restarcie systemu;

c) serwer DNS (lokalny lub publiczny).

Server jako usługa **www**

3. Różne **nazwy domen** *(to samo IP i ten sam port)*.

a) definicje w *C:\Windows\System32\drivers\etc***hosts**;

b) *Menedżer IIS / PPM: Dodaj witrynę / Powiązania:*

Nazwa witryny: **Serwis1**.

Typ: http.

Adres IP: 10.2.6.**10**.

Port: 80.

Nazwa hosta: **abc.local**.

Nazwa witryny: **Serwis2**.

Typ: http.

Adres IP: 10.2.6.**10**.

Port: 80.

Nazwa hosta: **xyz.local**.

Server jako serwis **FTP** [1]

1. *Server Manager / Dodaj role i funkcje... / rola „Serwer FTP” oraz „Usługa FTP”.*

lub

Server Manager / Zarządzaj / Dodaj role i funkcje... / rola „Serwer Sieci Web (IIS)” / „Serwer FTP” oraz „Usługa FTP”.

2. Utwórz użytkownika na potrzeby FTP:

```
C:\> net user agnieszka Hasło777 /add
```

Server jako serwis **FTP** [2]

3. *Server Manager / Narzędzia / Menedżer Internetowych Usług Informacyjnych (IIS) / Witryny: nazwaWitryny / PPM: Dodaj publikację FTP:*

- Ścieżka fizyczna: np. *C:\witryny\abc*;
- Adres IP: *naszAdresIP*;
- Port: *21*;
- Uwierzytelnianie: **podstawowe**;
- Autoryzacja: **Określeni użytkownicy**;
- Uprawnienia: *Odczyt i Zapis*.

Uwaga: pamiętaj o firewall'ach i restarcie serwera FTP. Umieść dowolny plik do pobrania w FTP.

Server jako serwis **FTP** [3]

4. Alternatywnie: *Server Manager / Narzędzia / Menedżer Internetowych Usług Informacyjnych (IIS) / Witryny / Dodaj witrynę FTP:*

- Ścieżka fizyczna: np. *C:\FTP*;
- Adres IP: *naszAdres* (lub nic nie zmieniać);
- Port: *21*;
- Uwierzytelnianie: ***anonimowe***;
- Autoryzacja: ***Wszyscy użytkownicy***;
- Uprawnienia: *Odczyt i Zapis*.

Uwaga: pamiętaj o firewall'ach i restarcie serwera FTP. Umieść dowolny plik do pobrania w FTP.

Serwer jako serwer DHCP [1]

Większość routerów **nie przesyła** rozgłoszeń DHCP, więc usługa ta działa jedynie w obrębie LAN.

Serwer jako serwer DHCP [2]

- 1.** Klient wysyła do sieci zapytanie (na porty 67, 68) za pomocą protokołu UDP (rozgłoszenie / *broadcast*) w poszukiwaniu serwera DHCP (tzw. „***DHCP Discover***”).
- 2.** Serwer odpowiada komunikatem „***DHCP Offer***” wysyłając także swoje IP i adres bramy.
- 3.** Klient akceptuje to wysyłając „***DHCP Request***”.
- 4.** Serwer wydzierżawia mu więc adres i wysyła potwierdzenie dzierżawy „***DHCP ACK***”.

Serwer jako serwer DHCP [3]

Klient może w każdej chwili zwrócić serwerowi wypożyczony adres IP:

```
C:\> ipconfig /release
```


lub wnioskować o nowy:

```
C:\> ipconfig /renew
```

Serwer jako serwer DHCP [4]

Instalujemy usługę:

Server Manager / Dodaj role i funkcje / Serwer DHCP

Uwaga: lub → *Dokończ konfigurację funkcji i autoryzuj ten serwer w domenie za pomocą domenowego konta „Administrator”. Klienci dzięki temu mają pewność, że jest on legalnym serwerem DHCP.*

Problemy?

Jeśli usługa DHCP nie uruchamia się, sprawdź, czy nie ma konfliktu adresów IP. Spróbuj przełączyć adresację całego systemu na DHCP.

Serwer jako serwer DHCP [5]

Konfigurujemy usługę:

***Server Manager / Narzędzia / DHCP / IP4 / PPM:
Nowy Zakres (New Scope...)***

Uwaga: Można podać adresy, które mają być wykluczone z puli. Jako adresy DNS i Bramy – podajemy IP serwera (ale nie 127.0.0.1), jako zapasowe 8.8.8.8.

Serwer jako serwer DHCP [6]

Rezerwacja adresu IP:

*Server Manager / Narzędzia / DHCP / IP4 / Zakres (Scope) /
Rezerwacje (Zastrzeżenia) / PPM: Nowa rezerwacja (MAC +
IP)*

Uwaga: Rezerwacja to trwałe powiązanie danego adresu MAC z adresem IP (urządzenie z danym adresem MAC będzie otrzymywać zawsze to samo IP).

Server jako router

Server może pracować jako router tylko wtedy, gdy ma dwie karty sieciowe (LAN i WAN) i jedna z nich będzie pracować w trybie NAT.

Server jako router

Instalacja usługi:

*Server Manager / Dodaj role i funkcje... / Server Roles: Remote Access /
Role Services: Routing*

Konfiguracja usługi:

*Server Manager / Narzędzia / Routing and Remote Access / PPM:
nazwaServera / Configure and Enable Routing and Remote Access / NAT /*

(wybieramy, która karta sieciowa ma być zewnętrzną [publiczną] i to ona ma NAT; włączamy DNS i DHCP; określamy, która karta sieciowa ma serwować DHCP [karta publiczna powinna mieć wyłączone DHCP]).

Udostępnianie dysków [1]

1. Utworzyć folder na dysku „C:\” i udostępnić go.

2. Udostępniamy go jako obiekt AD:

*Active Directory Users and Computers \ nazwaDomeny *

New... \ Shared Folder \ Network Path:

Name: *nazwaDysku*

Network path: *\\10.2.6.100/nazwaUdostępnionegoFolderu*

Udostępnianie dysków [2]

3. Group Policy Management (Edytor Zasad Grupy):

Forest: *mojaDomena* / Domains: *mojaDomena* /

pracownicy / PPM: *Create GPO...* → *Dyski* /

PPM: *Edit* → *User Configuration* / *Preferences* /

Windows Settings / *Drive Maps* / PPM: *New Mapped Drive*

→ *Action: Create*, *Location*: wybieramy obiekt Shared Folder.

4. Na kliencie: *gpupdate /force*

Przesyłanie plików do klienta

1. Udostępniamy nasz folder z plikami dla pani Kasi.

2. Group Policy Management (Edytor Zasad Grupy):

Forest: *mojaDomena* / Domains: *mojaDomena* /

pracownicy / PPM: *Create GPO...* → *dlaKasi* /

PPM: *Edit* → *User Configuration* / *Preferences* /

Windows Settings / *Files* / PPM: *New* / *File* → *Action: Create*,

Source File(s): *\\10.2.6.100\nazwaFolderuDlaKasi**,

Destination Folder: *C:\plikiZcentrali*

3. Na kliencie: *gpupdate /force*

Przesyłanie skrótów na Pulpit

1. Group Policy Management (Edytor Zasad Grupy):

Forest: *mojaDomena* / Domains: *mojaDomena* /

pracownicy / PPM: *Create GPO...* → *skrotyDlaKasi* /

PPM: *Edit* → *User Configuration / Preferences /*

Windows Settings / Shortcuts / PPM: New / Shortcut →

Action: Create, Name: Firefox, Location: Desktop, Target

Path: C:\ProgramFiles\Mozilla\firefox.exe

2. Na kliencie: *gpupdate /force*

Uwaga 1: Aplikacje muszą być zainstalowane zarówno na kliencie, jak i serwerze.

Uwaga 2: W jednej zasadzie grupy można łączyć wiele różnych operacji.